

Týdenní téma: Krteček má hudbu rád, na flétničku bude hrát.

Notám diví se náš klouček:

**Každá nota jako brouček
leze níž a zase výš,
do ruky ji nechytíš!**

**Jedna je tam, druhá tady,
všechny noty dohromady
dají pěknou písničku,
zazpívej ji Honzíčku!**

Oblast poznání

1/ V úvodu se s dětmi zamyslíme nad tím, jak asi vznikla hudba a co to vlastně hudba je. Hudba vznikla patrně snahou člověka napodobovat přírodní zvuky a také používat rytmus. Jaké zvuky můžeme slyšet kolem sebe? Ztišíme se, třeba i zavřeme oči a chvíli budeme poslouchat, co jsme za určitý časový úsek slyšeli – auta, vítr, déšť, lidskou řeč, kroky, zpěv ptáků, šumění stromů, zvuk tekoucí vody atd. Posloucháme nejenom doma, ale také na procházkách. Zkusíme si dřevěnou tyčkou (nebo knoflíkem – neničí zasažené věci) zaťukat do různých předmětů v okolí. Jaký mají zvuk? Zapamatujeme si zvuk několika různých předmětů? Poznáme odkud zvuk přichází? Památujeme si rytmus? Můžeme se podívat na zvuky „Zvuky domácnosti“ https://www.youtube.com/watch?v=RJvOPEX_CV4

2/ První „hudební nástroje“ měly podobu nejrůznějších „bubínků“ a chřestidel. Postupně se přidávaly další typy nástrojů a dnes už jich máme celou řadu – rozdělujeme je podle způsobu hry na dechové, strunné, bicí (přečteme si společně přiloženou pohádku, prohlédneme si obrázky), ukážeme si zástupce jednotlivých kategorií, můžeme pantomimicky znázornit, jak se na daný nástroj hraje případně si dávat pantomimické hádanky. Společně s dětmi si poslechneme zvuk jednotlivých nástrojů, podíváme se na <https://www.youtube.com/watch?v=HS53u2DHd0Y> .

3/ Nástroje mohou hrát samostatně, ale také ve skupině. Velké skupině nástrojů říkáme orchestr. Většina orchestrů má dirigenta, který řídí pohybem, jak mají hudebníci hrát. Hudebníci hrají podle not. Dětem ukážeme notový záznam a řekneme jim, že ukazuje nejen výšku tónu, ale také rytmus. Aby výsledná skladba zněla pěkně, musí hudebníci spolupracovat a řídit se pokyny dirigenta a hrát podle not.

Předmatické představy

1/ hrajeme hru „přibyl – ubyl“ – na plochu (stůl) rozložíme několik předmětů nebo obrázků. Po prohlédnutí se jeden hráč otočí (odejde) a na plochu je přidán (je odstraněn) jeden nebo více předmětů – obrázků. Které to byly? Který předmět přibyl nebo ubyl? Hru můžeme hrát uvnitř i venku (s přírodninami).

2/ trvá práce s pojmy označujícími rozměry (velký x malý, široký x úzký, tlustý x tenký, vysoký x nízký, dlouhý x krátký), přidáme hmotnost (těžký x lehký). Porovnáváme různé předměty.

Oblast řeči

1/ čteme dětem příběhy z libovolných knížek a o příběhu si s nimi vypravujeme – sledujeme děj, ale můžeme také zkusit příběh dokončit – „jak to asi bylo dál?“ (rozvíjíme paměť, pozornost, ale také fantazii a komunikační dovednosti dětí), hodnotíme chování hlavních postav „Jak se zachoval? Co měl udělat jinak? Proč byl smutný, veselý, proč se zlobil, ...“ (rozvoj sociálního citění). Pokud čteme knížku na pokračování, vzpomínáme na to, co jsme četli minule, ptáme se dětí na detaily.

2/ hrajeme sluchové hry – např. „Alíku, hlídej“ (1 osoba – Alík – má za zády zvoneček nebo rolničku, ostatní se snaží mu tuto „kostičku“ odnést. Alík se pouze sluchem odhaduje, kdy mu „kost“ někdo bere, tj pokouší se zaslechnout, jestli zvoneček zazvonil. Pokud zvonek při odnášení nezazvoní, nevadí, zavoláme „Alíku, kost je pryč“ a hráč, který „kost“ odnesl, zazvoní z místa, kam odběhl. „Alík“ hádá, z jakého směru zvuk slyší). Můžeme vymyslet i jiné (Ptáčku pípni, Tichá pošta, hry s rolničkou atd).

3/ hrajeme si s rytmem – opakujeme jeden po druhém jednoduchý rytmus hraný na nejrůznější části těla (systém tiché pošty). Jinou možností je nejprve sestavit jednoduchý rytmus např pomocí systému čárek a puntíků případně kostiček lega (dlouhá – krátká) a poté zkusit podle tohoto záznamu rytmus vytleskat. Dáme pozor na to, aby záznam vždy začínal na levé straně řádky (získávání předčtenářské dovednosti).

4/ upevňujeme rozklad slov na slabiky (vytleskávání př. ky-ta-ra). Děti baví hra na tělo „zahraj na ramena, na zadeček, na kotníky, na kolena“ - upevňují zároveň slovní zásobu z oblasti lidského těla. Současně s rozkladem slov můžeme upevňovat určení počtu – počet slabik ve slově (Ize předložit i jako pracovní list s obrázky – nakresli tolik puntíků, kolik vytleskáš slabik, pro děti „kolikrát tleskneš“). Případně ještě složitější – urči, které slovo ze tří je nejdelší – nejkratší? (Pro názornost při určování nejdelšího slova ve skupině zaznamenáváme počet tlesknutí vždy buď pomocí čárek na papír vedle obrázku nebo poskládáním patřičného počtu např. fazolek vedle obrázku).

Rozvoj estetického vnímání

1/ poslechové činnosti – posloucháme s dětmi instrumentální hudbu a snažíme se odhadnout atmosféru – je veselá, smutná, je v ní napětí atd.

Můžeme se podívat na hudební pohádku „Medvídek se zatoulal“ Moravské filharmonie <https://www.youtube.com/watch?v=f-QZDR90I9g> , ve které je velmi hezky smyčcovým kvartetem ztvárněna atmosféra příběhu.

2/ zpíváme lidové písničky a kreslíme k nim ilustrace (kresba pastelkou nebo voskovkou), jednou z možností jsou kreslené písničkové hádanky.

3/ zazpíváme si písničku „My jsme muzikanti“, pohybem znázorníme nástroj, o kterém se v písničce zpívá

Já jsem muzikant a přicházím k vám z české země.

My jsme muzikanti, přicházíme k vám.

Já umím hrát. My umíme taky.

- A to na housličky. Jak se na ně hraje?

/: Fideli, fidli, staré vidli, fidli, fidli, housličky. :/

- A to na basu. Jak se na ni hraje?

Stála basa u primasa, za kamnama stála,

jak primaska zatopila, basa sama hrála.

- A to na trumpetu. Jak se na ni hraje?

/: Já rád játra, ty rád játra, on rád játra trumpeta. :/

- A to na bubínek. Jak se na něj hraje?

/: Bumtarata, bumtarata, bumtarata, bubínek. :/

Oblast pohybová

1/ taneční krok – pohyb sladit s rytmem, můžeme dětem poskytnout ke cvičení šátek nebo stuhu.

2/ trvá cvičení s míčem – házíme a chytáme – obouruč, snažíme se o hod na cíl, pokoušíme se o dribling, o vedení míče slalomem a podobně

3/ podle možností využíváme pohyb v přírodě nebo na hřišti – překonávání překážek (rozvíjíme obratnost)

Pracovní činnosti

1/ vyrobíme vlastní hudební nástroj – např. bubínek, rumba koule (nasypeme rýži, fazole apod. do různých nádobek – obaly od kindervajíček, různé krabičky – vždycky je zvuk trochu jiný), z kalíšku od jogurtu a provázku vytvoříme famfrnoch (do dna kelímku udělá dospělý díрку, provlečeme stužku na vázání dárků, uvnitř uděláme uzlík. Kelímek držíme v jedné ruce, navlhčenými prsty druhé ruky přejíždíme po šňůrce, visící ze dna – mokré prsty vyvolají silný zvuk, suché spíše tichý, šustivý). Podle vlastní fantazie vyrábíme libovolné nástroje, které můžeme podle fantazie také ozdobit.

2/ zkusíme pokus s různě plnou skleničkou – zazní lehký úder jinak při různé hladině vody?

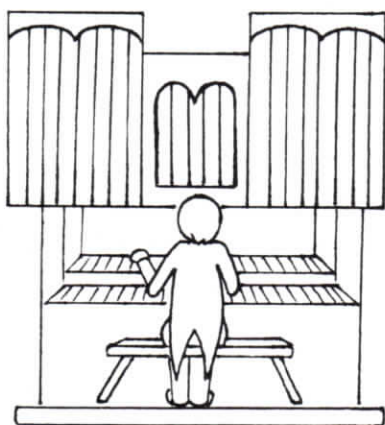
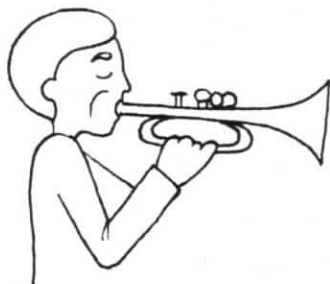
3/ poskládáme harmoniku z papíru – dbáme na pečlivost, na správné zarýhnutí papíru.

4/ upevňujeme hygienické návyky dětí a sebeobsluhu při hygieně.

HUDEBNÍ NÁSTROJE

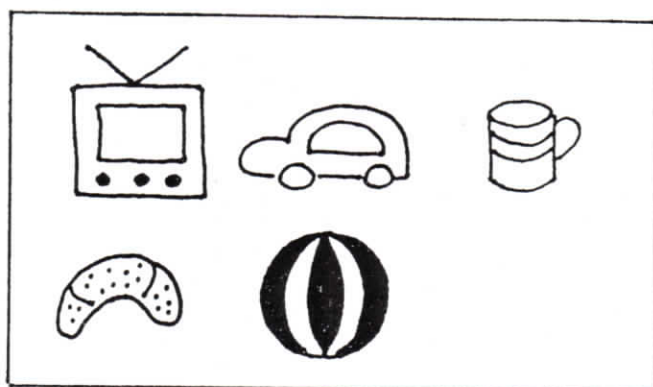
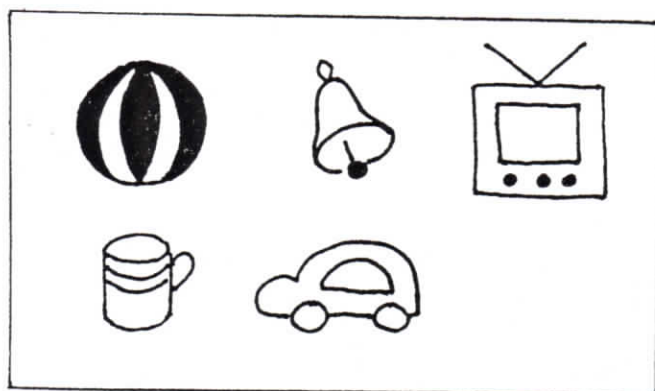
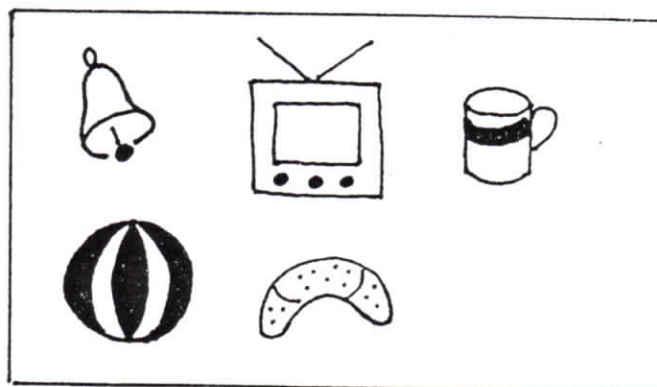
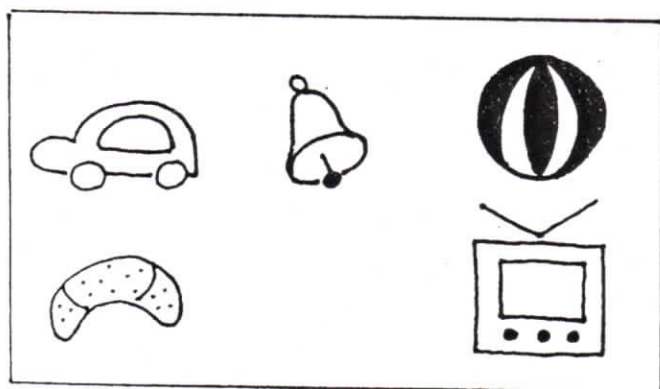
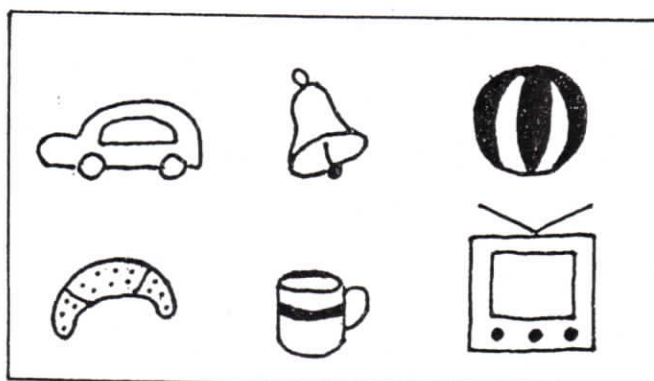

Dokážeš pojmenovat jednotlivé hudební nástroje na obrázcích? Spoj tužkou dvojice těch nástrojů, na které se hraje podobně.

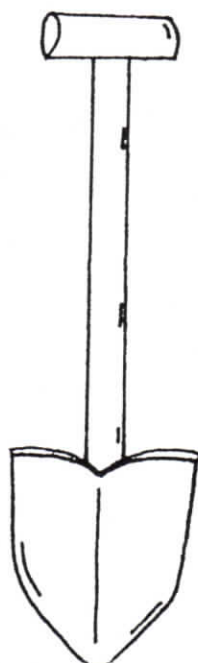
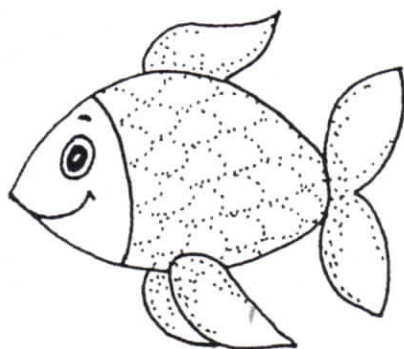
Najdi obrázek

V rámečku je 6 předmětů, v ostatních vždy jeden chybí, dokresli ho.

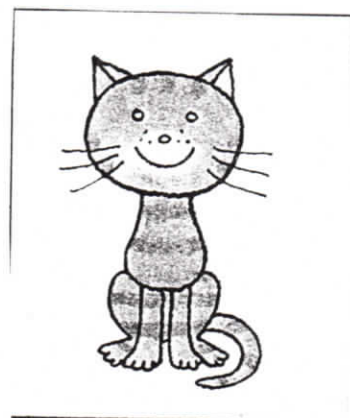
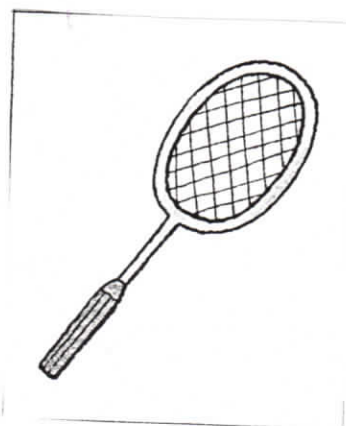
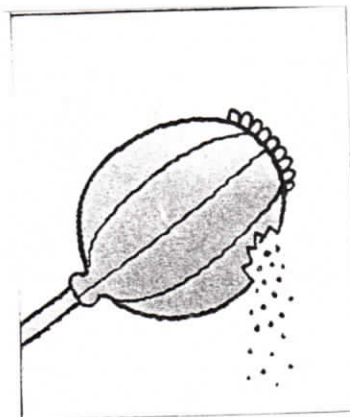
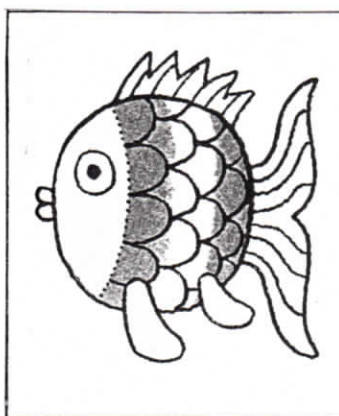
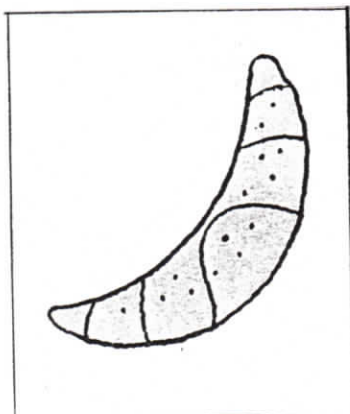

VYTLESKÁVÁNÍ SLOV.
NAKRESLI POD OBRÁZEK TOLIK KOLEČEK,
KOLIKRÁT TLESKNEŠ

VYTLESKÁVÁNÍ

Hudební okénko

„Ahoj kamarádi, zpěváci, zpěvačky, muzikanti, hudebníci prostě všichni vy, co jste se rozhodli, že si s námi budete povídat o hudbě. Víte vás mezi námi - hudebními nástroji a já jsem hůlka pana dirigenta . Každý z nás má v orchestru důležitou roli. Tak třeba klarinet... Vy neznáte klarinet? Že jste ho nikdy neviděli? Nevadí, teď vystoupí z řady jeden nástroj za druhým a něco Vám o sobě prozradí. První začnou housle. „Housle!“ „Ano, ano, vždyť už jdeme. Tak to jsme my - patříme mezi strunné nástroje. Ke svému hraní potřebujeme smyčec . Ten rozeznívá naše struny. Jsme tedy strunné smyčcové nástroje, jako je viola, violoncello i basa . Také kytara patří mezi nás,“ řekli housle a posadily se na místo. „Ahoj! Já jsem kytara a patřím jako housle do strunné skupiny. Moje struny k hraní smyčec nepotřebují. Jim stačí, když na ně Vaše prstíky lehce zadrnkají a pak vydají líbezný tón. Jsem tedy strunný drnkací nástroj, podobně jako harfa . Tady kolega klavír je také strunný nástroj, ale jeho struny hrají po úderu kladívkem.“ Kytara ukázala na klavír: „Ano, to je pravda. Mám v sobě spoustu malých kladívek. Když zmáčknete mou

klapku, příslušné kladívko udeří do struny a ta vydá tón. Jsem strunný úderový nástroj.“ „Prima, prima“ radostně zaťukala hůlka a vyzvala klarinet. „Dobrý den, já jsem klarinet . Abych vydal tón, je potřeba do mě fouknout, tedy dýchnout. Patřím do skupiny dechových nástrojů. Když do mě fouknete a zvednete klapku, odkryjete otvor, z kterého vylétne vzduch. Ten vydá tón. Jsem dřevěný dechový nástroj jako hoboj i flétna, kterou všichni jistě znáte a možná ji máte i doma. Další se hlásí o slovo kolegyně trubka.“ Klárinet ukázal na trubku a ta spustila: „Já jsem trubka, také patřím mezi dechové nástroje, ale jsem vyrobená z plechu. Proto mi říkají dechový žesťový nástroj. Do mé skupiny patří také pozoun , lesní roh i saxofon .

„Ukončila vyprávění trubka. „Tak to byly dechové nástroje. Je tu ještě někdo, kdo se nepředstavil?“ zeptala

se hůlka. „Já“ přihlásil se buben

: „Patřím mezi bicí nástroje,

se mnou jsou ve skupině malé bubínky, tympány, činely

také triangl , xylofon ,

a tamburína“, dopo-

věděl buben a zařadil se

k ostatním. „Tak myslím, že

jsme se představily.

Ted' si spolu zahrajeme hru.

Na obrázku vidíte strunné nástroje, dva mezi ně však nepatří. Jistě už poznáte, které to jsou!“

